

Guía Docente				
Datos Identificativos				2022/23
Asignatura (*)	Aspectos macroeconómicos e territoriais do mercado de traballo		Código	760492004
Titulación	Mestrado Universitario en Xestión e Dirección Laboral (Plan 2011)			
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	3
Idioma	Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Economía			
Coordinación	Picatoste Novo, José María	Correo electrónico	j.pnovo@udc.es	
Profesorado	Picatoste Novo, José María	Correo electrónico	j.pnovo@udc.es	
Web				
Descripción xeral	Este curso consolida a aprendizaxe da Economía, permitindo que o/a alumno/a amplíe a súa formación e coñecemento do funcionamento do mercado de traballo a través do estudo dos principais modelos macroeconómicos que o explican. Afondarase especialmente nas diferentes políticas económicas que afectan ao mercado laboral.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A8	Adquirir coñecementos para unha idónea organización laboral nos cadros de persoal.
B1	Posuir e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
B2	Que os estudiantes saibam aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos más amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudio.
B3	Que os estudiantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrentarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
B4	Que os estudiantes saibam comunicar as súas conclusións (e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan) a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.
B5	Que os estudiantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.
B6	Adquirir un coñecemento amplio das institucións básicas do ámbito socio-laboral especialmente do Dereito do Traballo e da Seguridade Social.
B7	Desenvolver os coñecementos, habilidades e aptitudes que permitan unha idónea dirección e xestión laboral.
B9	Desenvolver a capacidade de organización, planificación e toma de decisións.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título

Adquirir coñecementos previos de análise económica, co fin de que o/a alumno/a comprenda e domine as ferramentas que lle permitan aproximarse á análise do funcionamento do mercado de traballo.	AP8	BP1 BP2 BP3 BP5	
Coñecer a estrutura e o funcionamento do mercado de traballo desde a perspectiva propia da economía laboral, tanto nos aspectos microeconómicos como macroeconómicos.		BP2 BP3 BP4	CM4
Saber recoñecer a incidencia de determinadas accións de política económica sobre a economía no seu conxunto e, moi especialmente, sobre o mercado laboral		BP2 BP3	CM4
Coñecer o funcionamiento do mercado de traballo na Unión Europea, en España e en Galicia, desde unha perspectiva económica, e moi especialmente as políticas económicas adoptadas e as súas implicacións e consecuencias.		BP2 BP3 BP6	CM4
Utilizar axeitadamente as fontes de información relativas á economía laboral e ao mercado de traballo e realizar traballos prácticos a partir daquelas.		BP2 BP3 BP7 BP9	CM3 CM8

Contidos	
Temas	Subtemas
PARTE 1. INTRODUCIÓN	1.1. Introducción ao mercado de traballo 1.2. Medir a economía. Emprego e desemprego 1.3. Fontes de información estatística
PARTE 2. ASPECTOS MACROECONÓMICOS DO MERCADO DE TRABALLO	2.1. Enfoques teóricos para a análise do mercado de traballo 2.2. Oferta de trabajo. O capital humano 2.3. A demanda de trabajo. A decisión de contratación da empresa 2.4. Equilibrio no mercado laboral e la distribución do ingreso
PARTE 3. AS INSTITUCIÓNES LABORAIS	3.1. Lexislación e administración laboral 3.2. Sindicatos e organizacións patronais 3.3. Dialogo social
PARTE 4. POLÍTICAS LABORAIS	4.1. Políticas laborais para abordar o desemprego e a desigualdade 4.2. Políticas activas de emprego 4.3. Políticas pasivas de emprego 4.4. O futuro do trabajo
PARTE 5.- ASPECTOS TERRITORIAIS DO MERCADO DE TRABALLO	5.1. Estrutura territorial do mercado de traballo 5.2. O contexto mundial e europeo 5.3. A situación en España e as Comunidades Autónomas

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / trabalho autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A8 B3 C4 C8	12	15	27
Lecturas	A8 B6	0	5	5
Obradoiro	B1 C3 C4 C8	4	0	4
Prácticas a través de TIC	B5 C3 C4 C8	0	4	4
Traballos tutelados	B4 B5 B7 B9 C3	6	12	18
Aprendizaxe colaborativa	B5 B9	1	2	3
Proba obxectiva	B1 B2 B9	4	0	4
Atención personalizada		10	0	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Presentación e explicación por parte do profesor dos temas incluídos no programa con apoio de TICs. As devanditas presentacións faranse cunha dinámica participativa por parte do alumnado. O profesor será quen de autorizar, no seu caso, o uso de dispositivos e TICs polo alumnado durante as clases maxistrais.
Lecturas	Recomendarase a lectura de textos académicos ou de actualidade, relacionados co contido da asignatura para que os estudiantes os analicen, interpreten e os comprendan en base aos coñecementos e ás ferramentas da análise económica e social, que se estudian na materia.
Obradoiro	Realizánse obradoiros ou conferencias de participantes invitados/as, con persoas directamente relacionadas con proxectos ou experencias que aporten coñecemento empírico sobre o contido da asignatura. Estes oobradoiros poderán ser presenciais ou online.
Prácticas a través de TIC	O alumnado tratará de aplicar o uso das TIC para aprender de forma efectiva, a través de actividades de carácter práctico, baseadas en documentación escrita, audiovisual e de calquera índole, relacionada coa materia, mediante a utilización das tecnoloxías da información e as comunicacóns. Trátase de ampliar coñecementos e obter información para facilitar a aprendizaxe autónoma e o razoamento crítico. A plataforma Moodle será un vehículo importante para a aplicación desta metodoloxía.
Traballos tutelados	Realización de traballos de investigación breves (5-10 páxinas) sobre temas relacionados co programa. Dirixidos polo profesor, afectuararse de forma individual ou en grupos reducidos.
Aprendizaxe colaborativa	Metodoloxía de ensinanza-aprendizaxe que permite a división da clase en grupos pequenos fomentando o traballo en conxunto para a resolución de tarefas académicas de forma non competitiva. A persoa docente guiará o proceso de resolución de tarefas ben de forma presencial ou ben apoiándose nas TIC.
Proba obxectiva	Proba final para aqueles alumnos/as que non superen a materia ao longo do curso.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Obradoiro	Apoio a aqueles/as alumnos/as que teñan especial dificultade cos coñecementos previos de teoría económica e cos instrumentos matemáticos de análise.
Prácticas a través de TIC	Establecemento da temática dos traballos a realizar. Orientación nos contidos e nas fontes de información. Titoría sobre os avances dos traballos, presentación, conclusións, etc.
Traballos tutelados	Asesoramento na sistemática de presentación. Uso de TICs. Formación de grupos de discusión. A equipa docente estará dispoñible para á atención personalizada aos/ás estudiantes, sempre que eles/elas o requirian, para aqueles temas que estimen oportuno, en relación co temario da asignatura. Particularmente para a resolución problemas, leituras, etc. Esta atención poderá ser online a través dos mecanismos facilitados pola universidade.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descripción	Cualificación
Traballos tutelados	B4 B5 B7 B9 C3	Un ou varios traballos, para unha avaliación dos coñecementos e competencias do conxunto da materia. Poderán realizarse de forma individual ou grupal. Poderá ser realizada presencialmente ou online a través da plataforma Moodle ou outros medios dixitais que se acorden.	40
Proba obxectiva	B1 B2 B9	Valoraranse coñecementos adquiridos ao longo do curso. As probas poderán consistir en cuestións de tipo teórico ou práctico. Poderá ser realizada presencialmente ou online a través da plataforma Moodle ou otros medios dixitais que se acorden.	60
Outros			

Observacións avaliación

A) NORMATIVA DE AVALIACIÓN:

1. Condicions de avaliación: está prohibido acceder á sala de exames con calquera dispositivo que permita a comunicación co exterior e / ou o almacenamento de información, agás no caso de exames en liña ou así o indique a equipa docente.

2. Identificación do alumno/a: o alumno/a deberá demostrar a súa personalidade segundo a normativa vixente.

B) TIPOS DE VALORACIÓN:

1. Cualificación de non presentado/a: corresponde ao alumno/a, cando só participa en actividades de avaliación que teñan unha ponderación inferior ao 20% sobre a cualificación final, independentemente da cualificación acadada.

2. Estudantes con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia: os estudantes con recoñecemento de dedicación a tempo parcial, aínda que estean exentos de asistencia, serán avaliados cos mesmos criterios que os estudantes a tempo completo.

C) OPORTUNIDADES DE AVALIACIÓN:

Primeira oportunidade: aplicaranse os criterios de avaliación indicados anteriormente nesta sección.

Segunda oportunidade: os criterios de avaliación son os mesmos para todas as oportunidades de avaliación. Na avaliación da segunda oportunidade (artigo 18, sección 5, das Normas de avaliación, revisión e reclamacións de cualificacións de estudos de bacharel e máster) os estudantes terán a oportunidade de realizar unha proba final, consistente nun cuestionario mixto, equivalente ao 100% da avaliación, na que os estudantes deberán demostrar que acadaron as competencias da materia.

Convocatoria adiantada: as condicóns de avaliación da oportunidade adiantada (art. 19 das Normas de avaliación, revisión e reclamacións das cualificacións dos estudos de grao e mestrado) serán específicas para esta oportunidade. Avaliarase mediante unha proba mixta que representará o 100% da nota final.

D) OUTRAS OBSERVACIÓNNS DE AVALIACIÓN:

Para aprobar a materia será necesario acadar unha nota de 5 sobre 10.

Se se obtén a nota 5 de 10 na avaliación continua (CE) realizada durante o curso, non será necesario realizar os exames finais. Os estudantes que non superen a avaliación continua poderán presentarse ao exame final, consistente nunha proba mixta (100% da avaliación total), na que deberán demostrar que adquiriron os coñecementos e habilidades necesarios para acreditar as competencias relacionadas coa materia.

En caso de plagio aplicarase a correspondente penalización.

OUTRAS RECOMENDACIÓNS:

1. A entrega dos traballos documentais realizados nesta materia:

a. Solicitarase en formato virtual e / ou soporte informático

b. Farase a través de Moodle, en formato dixital sen necesidade de imprimilos

2. Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores de sustentabilidade no comportamento persoal e profesional.

3. Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas e influirase o ambiente para modificalos e promover valores de respecto e igualdade.

4. Facilitarase a plena integración de estudantes que, por razóns físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimentan dificultades para un acceso adecuado, igual e rendible á vida universitaria.

5. Nas clases sosterase o principio de debate democrático, escuchando e respetando todas as opinións diversas en torno aos temas tratados, tanto de parte do profesorado como do alumnado.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Mc. Connell , S.L. Brue y D.A. Macpherson (2007). Economía Laboral. Madrid - J.A. Palacio Morena y C. Alvarez Aledo (2004). El mercado de trabajo: análisis y políticas. Madrid - Ll. Fina Sanglas (2001). El reto del empleo. Madrid - L. Toharia (1998). El mercado de trabajo en España. Madrid - L. Toharia (Director) (2005). El problema de la temporalidad en España: un diagnóstico. Madrid - L. Toharia (Compilador) (2000). Los mercados transacionales de trabajo. Madrid - http://www.ine.es (). Instituto Nacional de Estadística. - http://www.mitramiss.gob.es/es/el_ministerio/index.htm (). Ministerio de Trabajo, migraciones y seguridad social. - http://www.seg-social.es (). Seguridade Social. - http://www.ige.eu (). Instituto Galego de Estatística. - http://www.ces-galicia.org/ (). Consello Económico e Social de Galicia. - http://emprego.ceei.xunta.gal/ (). Consellería de Economía, emprego e industria. - http://www.ces.es (). Consello Social (España). - http://www.sepe.es (). Servizo Público de Emprego Estatal. - https://foroeconomicodegalicia.es/ (). Foro Económico de Galicia.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías